

Załącznik Nr 7
do Statutu ZST w Mielcu

WEWNĄTRZSZKOLNE DOSKONALENIE I DORADZTWO NAUCZYCIELI ZESPOŁU SZKÓŁ TECHNICZNYCH W MIELCU

Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli to celowy, wspólny proces uczenia się całej Rady Pedagogicznej lub jej części w zakresie:

- dydaktyki,
- integracji międzyprzedmiotowej,
- ogólnych problemów pedagogicznych.

Założenia

Doskonalenie nauczycieli i kadry kierowniczej.

Rozwiązywanie problemów szkoły.

Cele WDiDN

1. Demokratyzacja, decentralizacja, humanizacja szkoły jako wkład do wewnętrznej reformy Szkoły
2. Wspieranie posiadanych, aktualizacja i poprawa już uzyskanych kwalifikacji zawodowych
3. Poprawa wzajemnych relacji między nauczycielami, nawiązywanie współpracy
4. Koordynacja pracy wychowawczej i procesu dydaktycznego
5. Refleksje nad pracą dydaktyczną nauczycieli jako punkt wyjścia dla zaplanowania innowacji

6. Opracowanie koncepcji kształcenia i wychowania w Szkole

7. Pokonywanie problemów szkolnych i trudności wychowawczych

Warunki konieczne do stworzenia sytemu WDiDN:

- inicjatywa Rady Pedagogicznej
- określenie realnych potrzeb
- zaangażowanie wszystkich nauczycieli
- określenie celów i metod mierzenia efektów
- efektem WDiDN powinien być konkretny „produkt” i widoczne konsekwencje działań
- proces WDiDN powinien być realizowany przy pomocy środków własnych
- WDiDN wymaga czasu

Rola Rady Pedagogicznej w realizacji WDiDN:

- punktem wyjścia do pracy powinny być problemy wewnętrzne Rady Pedagogicznej
- Rada Pedagogiczna powinna wybrać grupę koordynującą, której zadaniem będzie praca nad problemami pod kierunkiem i przy wsparciu moderatorów
- wskazane jest aby do grupy należał dyrektor Szkoły
- problemy powinny być znane całej Radzie Pedagogicznej

- grupa koordynująca i moderator sporządzają narzędzia (ankiety), które pozwolą na zbadanie i analizę problemów
- wyniki badań przekazywane są całej Radzie Pedagogicznej
- Rada Pedagogiczna ocenia wyniki badań po rzetelnej dyskusji nad nimi
- na zebraniach Rady Pedagogicznej ustala się hierarchię ważności i kolejność rozwiązywania problemów
- utworzenie grup nauczycieli i przydzielenie im problemów do opracowania
- przygotowane przez grupy propozycje rozwiązań poszczególnych problemów przedstawiane są całej Radzie Pedagogicznej

Rola dyrektora Szkoły w procesie WDiDN:

- utworzenie warunków dla powstania WDiDN
- aktywne poparcie realizacji WDiDN
- wspieranie inicjatyw i inspiracja w poszukiwaniu nowatorskich rozwiązań
- dbałość o efektywny przepływ informacji
- zabezpieczenie niezbędnych zasobów i środków do realizacji WDiDN

Fazy WDiDN

1. Punkt wyjścia potrzeba, życzenie przeprowadzenia WDiDN w Szkole
2. Kontakt i kontrakt przygotowanie się, wstępne rozmowy, decyzje
4. Udokumentowanie stanu „jak jest i jak być powinno”
analiza i ocena wyników
5. Określenie celów , tematów, treści procedury
6. Opracowanie planu działań, określenie ram czasowych i organizacyjnych, wyznaczenie odpowiedzialności (kto kieruje, kto wspiera)
7. Realizacja poszczególnych kroków na spotkaniach całej Rady Pedagogicznej, w grupach
8. Ewaluacja - zebranie wyników, prezentacja, refleksja
9. Zakończenie: spojrzenie wstecz i wnioski
zakończenie procesu lub decyzja o jego kontynuacji

Formy WDiDN

1. Konferencja pedagogiczna

Jest jedną z form konferencji Rady Pedagogicznej. W odróżnieniu od konferencji typu informacyjnego lub dotyczącego procesu kształcenia, poruszone tematy muszą być istotne z pedagogicznego punktu widzenia np.:

- praca z uczniem trudnym

- wychowawca i jego klasa

- współpraca z rodzicami itp

Konferencja pedagogiczna może odbywać się tak jak konferencja Rady Pedagogicznej, po zajęciach dydaktycznych. Udział w konferencji jest dla nauczycieli nie obowiązkowy.

Cele konferencji:

- wymiana doświadczeń,
- wprowadzenie odpowiednich technik pracy,
- współpraca wszystkich uczestników przy ustalaniu dróg rozwiązywania problemów.

Przykładowy przebieg konferencji:

- wymiana doświadczeń,
- krótki referat lub przedstawienie stanu faktycznego,
- praca w grupach nad problemem,
- dokumentacja i prezentacja wyników pracy w grupach
- dyskusja plenarna,
- przyjęcie wspólnych ustaleń,
- podsumowanie,
- zaprotokołowanie podjętych decyzji i zobowiązań
- przekazanie protokołu wszystkim uczestnikom.

Realizacja zaplanowanych działań

Grupa planowania monitoruje przebieg działań, które zostały zaplanowane po konferencji, pilnuje terminów, dba o dobry przepływ informacji.

Ewaluacja, decyzja o kolejnych działaniach

Na kolejnym posiedzeniu Rady Pedagogicznej dokonuje się podsumowania działań. Nauczyciele otrzymują kwestionariusz ewaluacyjny na temat przebiegu konferencji i jej przydatności. Celem ewaluacji jest określenie

skuteczności dnia pedagogicznego i określenie potrzeb w doskonaleniu, które mogłyby być zaspokojone w czasie realizacji następnych form WDiDN.

2. Dzień studyjny – pedagogiczny

Punktem wyjścia przy organizacji tego typu szkolenia są występujące trudności w życiu Szkoły, propozycje zmian i ulepszeń.

Forma: w szkole lub poza szkołą

Uczestnikami dnia studyjnego – w zależności od omawianego problemu mogą być oprócz nauczycieli również przedstawiciele rodziców (jak również inne osoby np. doradca).

Podobnie jak konferencje pedagogiczne prowadzone by były przez nauczycieli z grona pedagogicznego lub spoza grona pedagogicznego danej szkoły np. psychologa, lekarza, przedstawicieli organu prowadzącego, organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

3. Cykl seminariów

To cykl spotkań poświęconych jednemu tematowi odbywanych w pewnej kolejności, ściśle ze sobą powiązanych. Po szczególnych spotkaniach następują fazy, w których wprowadza się w życie zadania wypracowane na ostatnim spotkaniu. Wyniki praktycznego wdrożenia zaleceń są przedstawiane na następnym spotkaniu.

Tematyka cykli seminariów dotyczy głównie:

- zmian w procesie nauczania,
- umiejętności rozwiązywania konfliktów itp., a więc zagadnień wymagających długotrwałego działania, by doprowadzić do zmiany istniejącej sytuacji.

Ta forma doskonalenia wymaga intensywnej i długotrwałej pracy, najczęściej z pomocą doradców z zewnątrz, które mogą się zmienić w zależności od fazy projektu.

Spotkanie 1	Fazy praktyki	Spotkanie 2	Fazy praktyki	Spotkanie 3	Ewaluacja
Określenie problemów, wyznaczenie celów i planu działań.	Realizacja zaplanowanych zadań w praktyce.	prezentacja wyników, wyjaśnienie problemów podjęcia następnych decyzji, zaplanowanie praktycznych działań.	Realizacja zaplanowanych zadań w praktyce	.....	Dotycząca efektów doskonalenia, jak i przebiegu procesu.

4. Konferencja przedmiotowa

Nauczyciele uczący jednego przedmiotu tworzą zespoły, których zadaniem jest: - dyskusja nad tematami specyficznymi dla danego przedmiotu,

- przekaz informacji, wymiana doświadczeń, określenie problemów i próba ich rozwiązania,
- opracowanie wspólnych rozkładów materiałów,
- opracowanie testów badania wyników nauczania

Czasami zespół przedmiotowy staje się grupą inicjującą inne formy doskonalenia. Na przykład nauczyciele języków obcych, którzy dzięki wsparciu instytucji obcojęzycznych najwcześniej mogli poznać nowoczesne formy pracy aktywizujące uczniów, mogą przygotować doskonalenie dla nauczycieli uczących innych przedmiotów.

6. Hospitacje zajęć

- Nauczyciele hospitują zajęcia swoich kolegów i obserwują pewne aspekty lekcji, np. mowę ciała nauczyciela, sposób oceniania uczniów itp.
- Lekcja jest następnie wspólnie omawiana i w zależności od wyników dyskusji planuje się dalsze kroki.
- Hospitacje są planowane i prowadzone najczęściej w niewielkich grupach, które wzajemnie hospitują swoje zajęcia. Impulsem do hospitacji może być np. rozpoczęcie pracy z nowym podręcznikiem lub nowa metoda aktywnego nauczania czasami problem dotyczy tylko jednego nauczyciela, który ma np. problemy wychowawcze z uczniem lub klasą.
- Przed rozpoczęciem hospitacji ustala się cele, kryteria hospitacji.
- W czasie lekcji wrażenia są protokołowane, najczęściej – dla większej wygody i szybszego tempa – na specjalnych arkuszach obserwacyjnych.
- Po zakończeniu lekcji przedstawia się wnioski obserwacji. Ważną częścią omówienia lekcji jest informacja zwrotna od obserwatora i obserwowanego, ocena i usystematyzowanie wyników.

Podstawową umiejętnością, która jest niezbędna w tej formie doskonalenia jest umiejętność udzielania i przyjmowania informacji zwrotnej. Jeżeli w szkole nie ma kultury udzielania informacji zwrotnej, należy najpierw zaproponować nauczycielom trening z tego zakresu, a hospitacje potraktować jako wykorzystanie nabytych umiejętności w praktyce.

Niezmiernie ważne jest zapewnienie nauczycielom poczucia bezpieczeństwa i budowanie atmosfery zaufania. Informacja zwrotna, która zostanie przekazana w czasie hospitacji, nie może być wykorzystana do oceniania pracy nauczyciela. Jedynym celem hospitacji jest ustalenie potrzeb nauczyciela i potrzeb w zakresie dalszego rozwoju zawodowego. Ze względu na złe skojarzenia, jakie nauczyciele mają z pojęciem hospitacja, należałoby się zastanowić, czy obecność dyrektora szkoły w tej formie WDiDN jest uzasadniona.

Postanowienia końcowe

- Na początku roku szkolnego nauczyciele wypełniają ankietę wstępną w celu wyłonienia form i zagadnień do WdiDN.
- Nauczyciele ubiegający się o kolejne stopnie awansu zawodowego powinni planować swój rozwój wykorzystując Wewnętrzne Doskonalenie i Doradztwo Nauczycieli.
- Uczestnicząc w WDiDN nauczyciele poszerzają również swoją wiedzę i kompetencje w danym zakresie i jednocześnie mogą opracowywać koncepcje – rozwiązania dla Szkoły.

WZÓR NR 1

Przygotowanie do WDN – Ankieta wstępna dla rady pedagogicznej

1. Jakie tematy i problemy zajmują Cię najbardziej w codziennym życiu szkoły ?

.....

.....

2. Jakie obawy, opory, trudności kojarzą Ci się, gdy myślisz:

- ogólnie o szkole

.....

.....

- o kierownictwie szkoły

- .....
- .....
- o kolegach z rady pedagogicznej
- .....
- .....

- o uczniach
- .....
- .....

3. Jaka forma WDN wprowadziłaby według Ciebie pozytywne zmiany w życiu codziennym szkoły ?

- konferencja pedagogiczna
- dzień pedagogiczny
- współpraca z moderatorem
- zespoły przedmiotowe
- wzajemne hospitacje
- cykl spotkań
- trening psychologiczny
- inne

4. Jak wysoko oceniasz swoją motywację/swoje zainteresowanie WDiDN ?
Ile czasu mógłbyś zainwestować w tę formę doskonalenia ?

.....

.....

5. Zaproponuj konkretne tematy dla grup roboczych:

.....

.....

6. Jakie formy pracy preferujesz ?

- praca z całą radą pedagogiczną
- podgrupy
- małe zespoły
- praca w tandemach

7. Jakich trudności obawiasz się, gdy myślisz o WDiDN ?

.....

.....

8. Twoje życzenia i propozycje

.....

.....

WZÓR NR 2

Propozycje szkoleń dla Rady Pedagogicznej.

1. Problemy adaptacyjne przedsiębiorstw.
2. Psychologiczny obraz dziecka w wieku szkoły średniej
3. Jak efektywnie kontaktować się z rodzicami podczas wywiadówek – współpraca nauczyciel – rodzic

4. Jak prowadzić wywiadówkę – aktywizacja rodziców
5. Jak mówić, żeby dzieci się uczyły w domu i w szkole
6. Lęk, stres, agresja w szkole i w domu
7. Jak radzić sobie z trudnościami w zachowaniu dziecka
8. Szkolne gry uczniów podczas lekcji
9. Edukacja zdrowotna w szkole
10. Alkohol i środki odurzające

WZÓR NR 3

Kwestionariusz ankiety ewaluacyjnej na temat przebiegu konferencji

1. Co nam wyszło?

.....

.....
.....
2. Co powinno być udoskonalone?

.....
.....
.....

WZÓR NR 4

Kwestionariusz ankiety ewaluacyjnej na temat przydatności konferencji

1. Co sobie dzisiaj uświadomiłem?

.....
.....
.....

2. Czego się dzisiaj nauczyłem?

.....
.....
.....

3. Jakie rozwiązania z dzisiejszej konferencji od razu zastosuję praktycznie i dlaczego?

.....
.....
.....

.....4. Jakie rozwiązania z dzisiejszej konferencji zastosuję praktycznie w późniejszym terminie i dlaczego?

.....
.....

5. Jakich rozwiązań z dzisiejszej konferencji nie zastosuję praktycznie i dlaczego?

.....